

Uanmeldt tilsyn på Grenen

Udført den 30. juni 2011

Dato 22-09-2011

Ellen Brunebjerg

Tel. +45 7841 0192

Ellen.Brunebjerg@stab.rm.dk

1-51-73-25-07

Side 1

Grenen Hemmedvej 1 8585 Glesborg	Tlf.: 8630 1737 E-mail: grenen@ps.rm.dk	Forstander: Lars Emil Reinhold Andersen Souschef: Michael Aakjær
Målgruppe	Grenen er en institution for kriminelle eller kriminalitetstruede unge mellem 12 og 18 år, der er anbragt på baggrund af en retslig afgørelse eller som følge af en afgørelse, som de sociale myndigheder har truffet. Kerneydelsen er døgnanbringelse af unge i sikrede og særligt sikrede afdelinger, samt i åbne afdelinger. Tilbuddet drives efter § 67 i Lov om Social Service.	
Afdelinger	Dalstrup Nord, særlig sikret afdeling 5 pladser	Afdelingsleder: Jens
	Dalstrup Syd, særlig sikret afdeling 5 pladser	Afdelingsleder: Mads
	Dalstrup Kronen, sikret afdeling 5 pladser	Afdelingsleder: Martin
	Grenaa, sikret afdeling 5 pladser – pt. tom	Afdelingsleder: Jens
	Glesborg: Roden Toppen I alt 17 åbne pladser	Afdelingsleder: Jacob Joos
	Glesborg Stammen, sikret afdeling 5 pladser	Afdelingsleder: Kai
	Intern skole	Afdelingsleder: Michael

Driftscenter	Center for Børn, Unge og Specialrådgivning Tingvej 15, 3. sal 8800 Viborg	E-mail: cbus@ps.rm.dk
---------------------	--	------------------------------

Tidligere tilsyn					
<p>Listen omfatter tilsyn fra 2009 og senere. Alle tilsynsrapporter kan ses på www.tilsyn.rm.dk. Det bemærkes, at Tilsynet senest var på tilsyn på Dalstrup Nord den 23. august 2007, hvor Tilsynet ikke blev præsenteret for forhold af den karakter, som ombudsmanden OPCAT-enhed har oplyst.</p> <p>Tilsynet havde den 29. marts 2011 planlagt et uanmeldt tilsyn på Dalstrup Nord, men da afdelingen grundet manglende belægning blev konstateret lukket på dagen, fandt det uanmeldte tilsyn i stedet sted på Kronen. Tilsynet blev ikke præsenteret for forhold, som har givet anledning til opmærksomhedspunkter ved dette tilsyn.</p>					
2011		2010		2009	
Uanmeldt	Uanmeldt	Anmeldt	Uanmeldt	Anmeldt	Uanmeldt
30.6.11	29.3.11	14.10.10	17.6.10	11.5.09	22.1.09
Dalstrup Nord	Kronen	Glesborg	Grenå	Randers	Dalstrup Syd

Aktuelt tilsyn	Uanmeldt tilsyn på Dalstrup Nord den 30. juni 2011.
<p>Grundlag og fokus for tilsynet</p> <p>Danmark har ratificeret FN's valgfri protokol til konventionen om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. OPCAT-enheden inspicere i den forbindelse institutioner, hvor mennesker er frihedsberøvede.</p>	<p>Tilsynsbesøget var foranlediget af direktionen i Region Midtjylland efter et besøg på Grenen af Folketingets Ombudsmands OPCAT-enhed, som har oplyst, at der ifølge de unge kan forekomme hånende, nedværdigende og ydmygende behandling af de unge i afdelingen.</p> <p>Tilsynet blev bedt om at gennemføre et uanmeldt tilsyn med særligt fokus på, hvordan de unge oplever dialogen med medarbejderne, og hvordan medarbejdernes omgang med dem er. Samtidig blev tilsynet bedt om at interviewe medarbejderne om deres tilgang til de unge med henblik på at undersøge hvilken kultur, som kendetegner Dalstrup Nord. Endelig ønskede direktionen et interview med ledelsen med fokus på eventuelle forhold, som kan forklare eller medvirke til de unges beretninger om hånende, nedværdigende og ydmygende behandling.</p> <p>I henhold til ovenstående havde tilsynet fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hånende, nedværdigende og ydmygende behandling, herunder undersøgelse af stemning og omgangstone samt inddragelse • Organisering af den faglige indsats, herunder undersøgelse af de pædagogiske strategier: Time-Out og Voksenforløb • Magt og magtanvendelser <p>Dataindsamlingen foregik gennem individuelle interview af fire unge, et gruppeinterview af de tre medarbejdere, der var på arbejde, samt gruppeinterview af ledelsen.</p> <p>Tilsynsteamet har forud for tilsynet søgt informationer i ESDH (elektronisk sags- og dokumenthåndteringssystem), på hjemmesiden og i tidligere tilsynsrapporter, som forberedelse til besøget. Tilsynet modtog</p>

	<p>materiale fra Grenen i forbindelse med besøget, herunder individuelle pædagogiske planer og dagbogsnotater for to af de unge for en 14 dages periode samt beskrivelse af to Voksenforløb.</p> <p>Tilsynet har ikke haft adgang til Ombudsmandens rapport eller notater forud for besøget.</p> <p>Tilsynsrapporten indeholder ud over formalia tilsynets samlede vurdering, hvorefter følger interviewdata opdelt for informanterne i forhold til de tre ovenstående fokusområder.</p> <p>Rapporten er i høringsfasen sendt til forstander, driftscenter og direktion. Tilsynet har modtaget kommentarer fra Grenens ledelse, medarbejdere og de unge. Kommentarer, som omhandler og uddyber faktuelle forhold, er indarbejdet i rapporten, mens kommentarer vedrørende andre informanters udsagn er indsat som noter sidst i rapporten.</p> <p>Tilsynet er bekendt med de unges udsagn om konkrete hændelser, som ikke offentliggøres i tilsynsrapporten af hensyn til, at de unge ikke bør udstilles eller kunne genkendes af udenforstående. Udtalelserne er forelagt for og kommenteret fra ledelse og medarbejdere.</p>	
Deltagere i tilsynet	Ledelse: Efternavn på afdelingsleder er kendt af tilsynet, men udelades i rapporten af hensyn til beskyttelse.	<ul style="list-style-type: none"> Lars Emil Reinhold Andersen, forstander Jens, afdelingsleder
	Medarbejdere: Alle medarbejdere på arbejde deltog i tilsynet. Navnene er kendt af tilsynsteamet, men udelades i rapporten	<ul style="list-style-type: none"> Tre døgnmedarbejdere, hvoraf en er arbejdsmiljørepræsentant
	Brugere/beboere: Alle beboerne blev orienteret, og deltagerne havde tilmeldt sig. Navnene er kendt af tilsynsteamet, men udelades i rapporten.	Tilsynet talte med 4 unge i alderen 16-17 år, som har været i afdelingen mellem en uge og tre måneder.
	Pårørende:	Ingen pårørende deltog i det uanmeldte tilsyn.
Program for tilsynet	Tilsynet ankom kl. 9.00 og forlod tilbuddet igen kl. 14.30. Der indgik ikke en rundvisning på Dalstrup Nord i besøget.	
Tilsynet er udført af	Camilla Rebekka Rask Tilsynskonsulent	Tlf.: 7841 0191 E-mail: camilla.rask@stab.rm.dk
	Trine K. Birkemose Tilsynskonsulent	Tlf.: 7841 0193 E-mail: trine.birkemose@stab.rm.dk
	Ellen Brunebjerg Tilsynskonsulent	Tlf.: 7841 0192 E-mail: ellen.brunebjerg@stab.rm.dk

Tilsynets samlede vurdering	Indledningsvist skal det bemærkes at data genereret indenfor rammerne af et uanmeldt tilsyn af ca. 5 timers varighed ikke alene kan give kvalificerede svar på, om der finder hånende, nedværdigende og ydmygende behandling sted på Grenen, Dalstrup Nord. Tilsynet kan derimod bidrage til at pege på forhold eller områder, der bør undersøges nærmere.
------------------------------------	--

Hånende, nedværdigende og ydmygende behandling

De unge beskriver at de mødes med manglende forståelse for deres vanskeligheder fx med at udtrykke sig, opholde sig på en sikret institution og være afskåret fra familie og nære pårørende. De efterspørger at personalet i højere grad lytter til dem, og de fremfører at de ofte afskæres fra muligheden for at folde deres synspunkter ud.

Det er ledelsens og medarbejdernes opfattelse, at de unges psykosociale funktionsniveau kan være medvirkende til, at de unge kan have vanskeligt ved at aflæse og forstå de kontekster, som kommunikationen eller de pædagogiske handlinger er foregået i, hvorfor det kan efterlade indtryk hos de unge af, at de udsættes for hånende, nedværdigende og ydmygende behandling.

På baggrund af de indsamlede data står det ikke entydigt klart for tilsynet om der finder en hånende, nedværdigende og ydmygende behandling sted og i givet fald i hvilket omfang, men det er tilsynets vurdering at der eksisterer et modsætningsforhold mellem de unges oplevelse og ledelsens/medarbejdernes beskrivelse af tilgangen til og omgangen med de unge. Sidstnævnte kalder på at medarbejderne udviser stor omhu og opmærksomhed i forhold til de kommunikationsmønstre og strategier, der anvendes sammen med de unge, således at en koordineret forståelse af intentionen med de pædagogiske budskaber og den oplevede effekt af budskabet samstemmes, og misforståelser minimeres. Tilsynet præciserer at anvendelse af unødigt ironi og ukvemsord overfor de unge ikke må finde sted.

I høringsfasen er der kommet bemærkninger fra ledelse og medarbejdere vedrørende de unges udsagn. Tilsynet anbefaler at ledelsen inddrager medarbejderne i drøftelsen af, hvordan det kan forebygges at påståede udsagn, som af de unge kan opfattes som hånende, nedværdigende og ydmygende, finder sted.

Tilsynet vurderer ligeledes at tilbuddet med fordel systematisk kan udrede de unges forudsætninger for kommunikation, herunder ressourcer og barrierer (jf. Dansk Kvalitetsmodel på Socialområdet) med henblik på at kunne understøtte de mest virksomme og individuelt baserede kommunikationsstrategier til gavn for de unge, som har ophold på Grenen. Herom henvises i øvrigt til tilsynsrapporten fra 29. marts 2011 på Kronen.

Organisering af den faglige indsats

Time-Out og Voksenforløb opleves af de unge som straffende tiltag og magtmanifestationer. De unge kan ikke beskrive baggrund, formål, tidsramme og læring og dermed heller ikke, hvilke handlinger og adfærd de skal udvise, for at forløbene ophører.

Ledelse og medarbejdere fremhæver at Time-Out og Voksenforløb er individuelle planlagte forløb med et tydeligt pædagogisk indhold og sigte, hvis hovedformål er at bidrage til læring, således at de unge bliver i stand til at indgå i aktivt og udviklende socialt fællesskab. Voksenforløb iværksættes fx i forbindelse med indslusning, til beskyttelse af eller omsorg for de unge, ved adfærd som er uforsvarlig i fællesskabet og som en sikkerhedsforanstaltning.

Det er tilsynets vurdering at der er en markant diskrepans mellem de unges oplevede effekt af Voksenforløb (straf) og medarbejdernes og ledelsens intentioner med forløbene (læring). Tilsynet er samtidig opmærksom på at der i det pædagogiske arbejde med unge anbragt på en sikret døgninstitution er særlige dilemmaer: På den ene side er grænsesættende interventioner som fx voksenforløb nødvendige, hvis de unge udviser en uacceptabel adfærd eller en adfærd, som ikke skønnes at tjene deres udvikling. Samtidig skal bestræbelserne med interventionerne give mening og læring for de unge.

Tilsynet vurderer at der foruden skriftlig tydeliggørelse på de unge værelser af formålet med voksenforløb, også bør iværksættes kontinuerlige pædagogiske strategier under hensyntagen til ovenstående beskrevne dilemma og de unges kommunikative ressourcer og barrierer. Dette kan bidrage til at en koordineret afstemning mellem intentionen med voksenforløb og de ønskede læringseffekter opnås, og de unge forstår og ser mening i forløbene.

Magt og magtanvendelse

Der forekommer magtanvendelser på Dalstrup Nord, og værdier, håndbøger, retningslinjer, politikker samt mindsteindgrebsprincippet, proportionalitetsprincippet og skånsomhedskravet er kendt blandt medarbejderne.

Episoder, som kan udløse en magtanvendelse, mødes ofte af en, to eller tre medarbejdere, som giver den unge valget mellem at "gå på værelset" eller "blive hjulpet".

Tilsynet anbefaler at medarbejderne er mere tydelige, når de oplyser den unge om, at han vil blive ført på værelset, medmindre han går selv. Tilsynet anbefaler ligeledes at tilbuddet understøtter, at alternative handlestrategier konsekvent afsøges i forhold til at bringe problemskabende adfærd til ophør, således at unødige demonstration af magt og magtanvendelser forebygges.

Tilsynet har ikke kendskab til at de unge låses inde på værelserne ud over om natten, hvilket er tilladt på sikrede afdelinger i henhold til gældende lovgivning, jf. magtanvendelsesbekendtgørelsens § 19 stk. 3.

Tilsynet er orienteret om at der ikke har været klager, som er behandlet af Region Midtjylland i medfør af § 46 i magtanvendelsesbekendtgørelsen, og at de unge informeres grundigt om deres klageadgang ved anbringelse på afdeling Dalstrup Nord.

Tilsynet blev ikke præsenteret for forhold, som har givet anledning til opmærksomhedspunkter, men tilsynet anbefaler at Grenen, Dalstrup Nord med fordel kan iværksætte:

- Undersøgelse af om medarbejdernes uddannelsesniveau og pædagogiske kompetencer konsekvent afspejler sig i virksomme interaktionsmønstre med de unge, som understøtter et lærende udviklingsforløb.
- Undersøgelse af hvordan vidensdeling og drøftelse af pædagogiske strategier sker i medarbejdergruppen, således at en koordineret og opgaveunderstøttende indsats sikres, så både reglerne

	<p>og baggrunden for indsatsen og den sammenhæng, hvori indsatsen indgår, fremstår tydelige og giver mening for de unge.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøgelse af på hvilken måde Dalstrup Nord kan understøtte udvikling af virksomme pædagogiske strategier, når de unge udviser en uacceptabel og uønsket adfærd. Dette med henblik på at reducere anvendelse af magtdemonstrationer, som ikke falder indenfor definitionen af magtanvendelser i gældende magtbekendtgørelse, samtidig med at hensynet til de øvrige unge og medarbejdernes sikkerhed tilgodeses.
--	---

Den resterende del af rapporten repræsenterer data indhentet gennem interviews, samt kommentarer modtaget i høringsfasen.

Hånende, nedværdigende og ydmygende behandling	
Unge	<p>De unge fortæller om forskellige episoder, hvor de har følt sig udsat for hånende, nedværdigende eller ydmygende behandling, og oplever at det især er nogle medarbejdere, der udviser denne adfærd. De unge uddyber udtalelsen med et konkret eksempel, som ikke medtages i rapporten.</p> <p>De unge bryder sig ikke om at diskutere eller tale om deres forhold til familien eller kærester med de voksne, og slet ikke hvis det foregår i fællesskabet. De unge uddyber udtalelsen med konkrete eksempler, som ikke medtages i rapporten.</p> <p>De unge, som ikke har toilet og bad på deres værelser, oplever at de, både når de opholder sig i fællesskabet og på værelset, skal bede om lov til at gå på toilettet, og nogle gange gøre det på en bestemt måde. Hvis de opholder sig på værelset skal de ringe for at komme på toilet, eller de kan bruge en tissekolbe, hvilket fungerer OK, siger de. (Note 1) (Note 6)</p> <p>Tilsynet interviewede desuden de unge om <u>omgangstonen og stemningen</u> i afdelingen. De unge betegner generelt stemningen imellem dem som "fin nok". En af de unge synes at der tales mere om kriminalitet og prales af det på Dalstrup Nord end på andre afdelinger på Grenen. (Note 2)</p> <p>De unge har forskellige opfattelser af stemningen og tonen på afdelingen som sådan. Nogle finder at den er "fin nok", men man skal passe på hvad man siger, for ikke at blive sendt på værelset, fx hvis de unge er grove i deres sprog eller udviser en attitude, som opfattes provokerende af de voksne. En af de unge finder, at de voksne stiller store krav til ordforrådet og uddyber udtalelsen med et konkret eksempel, som ikke medtages i rapporten.</p> <p>De unge synes ikke altid, at de voksne taler perfekt til dem. De unge oplever ikke, at de voksne taler negativt om dem i de andres påhør.</p> <p>Stemningen afhænger af hvem der er på arbejde, vurderer de unge. Nogle voksne kan godt tolerere sjov og hygge, mens andre stopper det.</p>

Hånende, nedværdigende og ydmygende behandling

Nogle af de unge synes de har det godt med de voksne lige nu, og udtrykker at selv om man ikke svinger lige godt med alle, bliver man behandlet pænt og respektfuldt. Andre unge fortæller at de i nogle tilfælde foretrækker værelset frem for fællesskabet, når bestemte voksne er på arbejde. (Note 3)

De unge refererer til at der er regler for hvad de unge må snakke med hinanden og de voksne om og om sprogbrug. De unge er bevidste om de voksnes forskellighed og forskellige grænser og ved hvem, de kan fortælle ting, herunder om kriminalitet, og hvem der stopper snakken. En udtrykker at "hvis man opfører sig godt, så har man det godt".

De unge udtrykker et ønske om at de voksne vil lytte mere til dem, og give dem tid til at udtrykke sig og ikke bare "lukke den der".

De unge giver udtryk for nogle af de konsekvenser et ophold på en sikret afdeling har for selvbestemmelsesretten, fx at de skal spørge om (lov til) alt: "må jeg gerne komme ud at ryge, må jeg gerne tage en smøg, må jeg tage tændstikkerne, må jeg gå på toilet" osv.

De unge oplyser at de har mulighed for at aftale en daglig ringetid på 15 minutter samt et ugentligt besøg under hensyntagen til de restriktioner i form af besøgs- og brevkontrol, der er besluttet af andre instanser end Grenen. De skal søge om at komme på udgang. Nogle af de unge synes at den daglige ringetid på 15 minutter ikke er lang nok til at nå både familie, venner og kæreste. I høringsfasen oplyser en af de unge at telefontiden er udvidet til 20 minutter på hverdage og 30 i weekender, hvilket er tilfredsstillende telefontid i weekenderne. (Note 4) (Note 7)

De unge kan selv vælge hvad de vil foretage sig, når de har selvvalgt aktivitet eller pause, og de kan i princippet også selv vælge, om de vil deltage i fælles aktiviteterne, men vælger de det fra, har det konsekvenser for deres mulighed for at være i fællesskabet bagefter. (Note 8)

Der er ungemøde hver tirsdag, hvor de snakker om hvordan ugen er gået, og de unge kan komme med ønsker til fx madplanen, aktiviteter og nyan-skaffelser. Møderne fungerer fint, synes de unge, men de får ikke altid opfyldt deres ønsker, eller de kan synes det tager lang tid før et efterkommet ønske opfyldes. De unge ønsker fx nye spil til X-boxen og et køleskab til deres drikkevarer.

De unge har skriftligt fremsendt et ønske til forstanderen om en fælles PC på afdelingen. Derudover har de fremsat nogle ønsker, da ombudsmanden var på besøg: Telefon på værelset samt et værelse til samvær med kæresten under besøg. (Note 5)

Medarbejdere

Medarbejderne mener ikke der forekommer handlinger fra medarbejdernes side, som har til formål at være hånende, nedværdigende og ydmygende overfor de unge på Dalstrup Nord. De unge kan sagtens have en anderledes opfattelse heraf, da det er modtageren, som bestemmer budskabet.

Hånende, nedværdigende og ydmygende behandling	
	<p>Hvis en ung har kunnet føle sig forurettet eller uretfærdigt behandlet, oplyser en medarbejder at medarbejdergruppen ville have udrettet den konkrete episode. Medarbejderen fremfører at det ikke er praksis på afdelingen at afvise unges ønsker med udgangspunkt i deres kommunikative formåen.</p> <p>En medarbejders kommentar til et konkret eksempel, som de unge fremfører, er ikke medtaget i rapporten.</p>
Ledelse	<p>I forhold til de påståede tilfælde af hånende, nedværdigende og ydmygende behandling, som Ombudsmandens OPCAT-enhed modtog fra de unge, vurderer ledelsen at de er taget ud af konteksten og uden sammenhæng med de unges psykosociale funktionsniveau og baggrund for at være på en sikret afdeling.</p> <p>Generelt bemærkede forstanderen, at Ombudsmandens OPCAT-enheds besøg var planlagt til to dage, og alle unge og forældre til unge på Grenen var inviteret til at medvirke, såfremt de ønskede det. Da besøget dagen forinden blev ændret til én dag, interviewede OPCAT-enheden ikke medarbejderne ved besøget, og de udtalelser, som de unge kom med til OPCAT-enheden, blev hverken afprøvet hos ledelsen eller medarbejderne. 31 unge på Grenen fik brev fra Ombudsmanden med invitation til at medvirke; otte har deltaget, hvoraf seks fortalte om negative oplevelser. To af disse var fra Dalstrup Nord og gav ifølge forstanderen oplysninger af alvorlig karakter.</p> <p>Forstanderen gør opmærksom på målgruppens særlige psykosociale udfordringer og forudsætninger for at kunne forstå, erkende og reflektere. Vurdering af de unges udsagn bør derfor også relateres til disse særlige omstændigheder. Ifølge forstanderen rummer børn og unge, som anbringes på en sikret afdeling en meget høj repræsentation af mange forskellige psykiske lidelser eller psykiske lidelser under udvikling, meget forskellige begavelsesniveauer, unge med massivt stofmisbrug mv. Desuden er gruppen af unge meget forskellig sammensat. Ofte er der tale om børn og unge, som i lang tid inden anbringelsen ikke har været i stand til at tilpasse sig samfundets normale rammer med alt hvad det indebærer, fx at følge en normal skolegang. Forstanderen efterlyser i denne forbindelse, at Region Midtjylland bliver i stand til at leve op til den lovmæssige forpligtelse jævnfør § 33 i magtanvendelsesbekendtgørelsen om at tilbyde screening for psykiske lidelser. Sidstnævnte vil bidrage væsentligt til en yderligere kvalificering af opgaveløsningen.</p> <p>Forstanderen oplyser i høringsfasen at anbringelsesvarigheden af varetægtsurrogatfængslinger gennem de sidste 11 år har været støt stigende, hvilket forstanderen mener kan være udtryk for nedværdigende behandling i sig selv.</p> <p>Det er ledelsens vurdering at de unge er trygge på afdelingen. Dette viser sig blandt andet ved at de stiller op til interview med tilsynet.</p>

Faglig indsats	
Ledelse	<p>Grenens ideal for anbringelser er lange sammenhængende forløb med et udviklende sigte faciliteret gennem lærende og udviklende aktiviteter, herunder undervisning i et socialt fællesskab. Det fremføres at de unges mulighed for at generere læring opstår i takt med at anbringelsen skrider fremad.</p> <p>Ledelsen gør i høringsfasen opmærksom på at det pædagogiske arbejde med unge anbragt på en sikret døgninstitution ofte indebærer, at medarbejderne i omsorg for de unges udvikling og læring og som et led i den socialpædagogiske bistand kan være nødsaget til at sætte rimelige og tydelige grænser, for så vidt de unge er uacceptabelt grænseoverskridende i kontakten eller i deres adfærd. Det kan også ske hvis deres adfærd på anden vis ikke skønnes at tjene deres udvikling, som tilbuddet er sat i verden til at drage omsorg for. At være grænsesættende, som et blandt flere led i det socialpædagogiske arbejde, indebærer ikke per automatik en forståelse, accept eller anerkendelse fra de unges side i forhold til denne bestræbelse på at yde omsorg. Grænsesættende interventioner erkendes ikke altid eller umiddelbart af de unge som læring eller omsorg. Heller ikke selv om tilbuddet bestræber sig på at skabe en sådan opfattelse hos de unge. Der kan så at sige på mangfoldig vis skabes betingelser for at de unge forstår interventionerne som omsorg, men mange unge vil i visse, typisk indledende faser af et behandlingsforløb, ikke forstå eller opleve det sådan. Og de vil ikke give udtryk for at de oplever det som omsorg.</p> <p>Der er således efter ledelsens opfattelse et markant iboende dilemma i arbejdet med den målgruppe, som anbringes på en sikret døgninstitution. På den ene side er grænsesættende interventioner nødvendige, hvis tilbuddet fortsat skal drage omsorg for deres udvikling. Sådanne interventioner skal leve op til proportionalitetskravet, mindsteindgrebskravet, skånsomhedskravet mv. På den anden side – og her opstår dilemmaet – stiller det også krav til, at grænsesættende interventioner umiddelbart skal give positiv mening om læring for de unge. Dette betragter ledelsen som et evigt ideal, som der ihærdigt stræbes efter.</p> <p>At skulle forvente eller stille krav om, at tilbuddet samtidig kan leve op til begge sider af dette iboende dilemma mellem nødvendigheden af at sætte grænser og kravet om, at disse samtidig skal give positiv mening for de unge er, efter ledelsens vurdering ikke fagligt muligt i alle tilfælde. Hvis den brugeroplevede kvalitet skal have forrang i kvalitetsvurdering af tilbuddets faglighed, giver det anledning til bekymring for afvikling af den faglige kvalitet, som er nødvendig for at de unge udvikler en ikke kriminel adfærd.</p> <p>I ledelsesinterviewet oplyses at den individuelle pædagogiske plan, som anvendes til alle unge på Grenen, er struktureret ud fra SMTTE-modellen. (SMTTE står for Sammenhæng, Mål, Tiltag, Tegn og Evaluering, og er et dynamisk målsætnings- og evalueringsredskab.) SMTTE-modellen understøtter en koordineret forståelse mellem afdelingerne, både for medarbejdere og unge.</p>

Faglig indsats

bejderne og for de unge.

Ledelsen vurderer at medarbejderne er dygtige og empatiske, og flere har lang erfaring fra arbejdet med udsatte unge. Det er et krav at medarbejderne er i stand til at reflektere over de pædagogiske strategier, som de iværksætter, at de kan bidrage til intern kollegial refleksion og optræde professionelt overfor de unge. Samtidig skal medarbejderne være så tydelige, at de unge kan aflæse dem. Der er dagligt afsat tid til planlægning og vidensdeling, hvor også den løbende balance mellem pædagogik og magt drøftes.

Et Voksenforløb er et særligt metodisk indgreb blandt flere på Grenen. Der kan være forskellige årsager til og formål med Voksenforløb:
(a) Indslusning, (b) diverse former for beskyttelse af og omsorg for den unge, når den unge ikke trives i eller er i stand til at være i fællesskabet (c) træning i adfærd, som skønnes nødvendig i forhold til fuld og forsvarlig deltagelse i fællesskabet med de øvrige unge eller (d) en absolut nødvendig sikkerhedsforanstaltning.
Uhensigtsmæssig eller uacceptabel adfærd kan, men behøver ikke nødvendigvis at føre til et Voksenforløb. Voksenforløb har et individuelt pædagogisk forløb og sigte og kan tilrettelægges med hel og delvis deltagelse i fællesskabet.

Afdelingslederen er ikke med til at beslutte alle Voksenforløb, men læser beskrivelserne. Efter ombudsmandens besøg er det besluttet, at forstanderen får tilsendt alle iværksatte Voksenforløb til orientering med henblik på supervision.

Ifølge Grenens beskrivelse af Voksenforløb og Time-Out, som både medarbejdere og ledelse har bidraget til, skal mål, tegn og tiltag beskrives for Voksenforløb, samt den unges oplevelse og forslag til tiltag. Det dokumenteres hvornår forløbet iværksættes og afsluttes. Det fremgår af Grenens fælles håndbog at Time-Out på værelset i op til tre timer ikke er et Voksenforløb.

De unge får information om formålet med Voksenforløb og hvilke tegn, de skal vise, for at forløbet kan afsluttes. Hvis de umiddelbart ikke ønsker kontakt med en medarbejder, gives informationen, når kontakten genoptages.

Ledelsen oplyser at der kan arbejdes mere med at give de unge forståelse for formålet og hvilke tegn, de unge skal vise i forbindelse med Voksenforløb og Time-Out. Fremover skrives ønskede tegn på den unges tavle på værelset. Nogle af de unge vil dog på grund af deres udfordringer ikke forventes at kunne gengive formålet. Ledelsen lægger derfor ekstra vægt på, at det skal dokumenteres, når de unge har fået information om formålet med et Voksenforløb.

Forstanderen oplyser at skabelonen for Voksenforløb ifølge nogle afdelingsledere kan videreudvikles, så spørgsmålene giver mere mening for både medarbejdere og unge.

Forstanderen overvejer desuden om der skal udpeges én ansvarlig medarbejder for den unges Voksenforløb blandt de, som er på arbejde, for at

Faglig indsats	
	<p>understøtte læring i Voksenforløbene og forebygge de unges oplevelse af meningsløshed.</p>
Medarbejdere	<p>Medarbejderne oplyser at den bærende pædagogiske tilgang er en aktivitetsorienteret, struktureret tilgang, som skaber faste rammer og forudsigelighed for de unge. De unge får forklaret baggrunden for rammerne og strukturen. Medarbejdernes fremfører at deres håndhævelse af regler og retningslinjer ikke kan være helt ens, da medarbejderne er forskellige.</p> <p>De unge kommer til Grenen med negative, automatiske handlestrategier, som indsatsen gerne skal bryde, således at nye handlestrategier kan udvikles, og ny læring kan opstå hos de unge. Et overordnet formål med indsatsen er at flytte de unge fra primært at være eksternt styrede til at være internt styrede. Den individuelle tilgang til de unge afspejler sig i individuelle udviklingsmål, som er dokumenteret i de unges pædagogiske planer.</p> <p>Indsatsen afstemmes på planlægningsmøder hver anden uge samt i daglige overlap, hvor de individuelle pædagogiske planer, pædagogikken og den pædagogiske praksis drøftes. Normalt drøftes alle unge ved hvert planlægningsmøde. Medarbejderne lægger vægt på metodeloyalitet i forhold til de unge, selvom der kan være uenigheder i medarbejdergruppen. Medarbejderne fremhæver vigtigheden af at koordinere indsatsen så tæt på den "røde tråd", da en for forskellig håndtering af regler er vanskelig håndterbar for de unge. Det er et forhold, som ifølge medarbejderne kan udvikles yderligere.</p> <p>Der er en kultur for at bringe emner op i fællesskabet i medarbejdergruppen. Ifølge medarbejderne er interkollegial kritik i afdelingen dog et udviklingspunkt, som står i kontrast til indsatsen overfor de unge. Medarbejderne oplyser at der er en kultur for at dokumentere alle hændelser og drøfte tvivlstilfælde med kollegaer og afdelingslederen. Medarbejdergruppen på Dalstrup Nord er nu sammensat fra to tidligere afdelinger efter omrokeringer mellem afdelingerne på Grenen, hvilket giver kulturforskelle, som kan vise sig i en forskellig tilgang til de unge.</p> <p>Medarbejderne har i 2011 haft tre dages kurser om etik og moral og har nylig gennemført et fire dages kursus i kognitiv adfærdsterapi (KAT).</p> <p>Når en ung kommer til Grenen, modtages denne i et mødelokale, ejendele registreres, og den unge får et bad, får vasket sit tøj og modtager en startpakke. Den unge får afdelingen og sit værelse at se, og på baggrund af en individuel, konkret vurdering tages stilling til, hvornår han møder de andre unge i afdelingen.</p> <p>Medarbejderne fortæller at de opstiller familielignende forhold i afdelingen overfor de unge og viser dem, at de gerne vil være sammen med dem, så længe de kan kommunikere med de unge i en positiv tone. De tilstræber at fællesskabet skal være et positivt miljø med blandt andet hygge, motion og sund kost, hvilket er med til at de unge primært ønsker at være i fællesskabet.</p>

Faglig indsats	
	<p>Hvis en ung ikke bidrager positivt til fællesskabet eller hensynet til de andre unge nødvendiggør det, kan den unge få en Time-Out på værelset eller et Voksenforløb. Det kan også iværksættes som en beskyttelse af den unge i forhold til de øvrige unges vurdering. Medarbejderne accepterer eksempelvis ikke snak om kriminalitet i fællesskabet, hvis det foregår på en måde, som forherliger kriminalitet, eller det skønnes at fastholde de unge i en kriminel identitet.</p> <p>Medarbejderne betragter Time-Out og Voksenforløb som pædagogiske rum, hvor den unge kan drage læring helt eller delvist udenfor fællesskabet. Det er væsentligt for læringen, at de unge forstår formålet med forløbet og ikke opfatter det som en straf. Medarbejderne fremhæver at det er modtageren, som bestemmer budskabet, og de vil fremover synliggøre formålet og de ønskede tegn på tavlen på den unges værelse.</p> <p>Ifølge medarbejderne kan der være flere stadier før et Voksenforløb. Hvis en ung fx sidder med fødderne på bordet, kan de øvrige unge inddrages i en drøftelse med de voksne af, om det er i orden. Eller den unge kan gøres opmærksom på, at det ikke er ønskelig adfærd, ophøre hermed og undskylde.</p> <p>Når et voksenforløb indebærer at den unge opholder sig på værelset, kontaktes den unge løbende af medarbejderne, under hensyntagen til om den unge ønsker voksenkontakt. Den unge kan have køkkentjans sammen med en voksen som en del af et Voksenforløb, og hvis sociale kompetencer er et udviklingspunkt, kan den unge også indgå i fælles aktiviteter. Den unge kommer forsøgsvist ud i fællesskabet i afslutningen af et Voksenforløb, og hvis det går godt, afsluttes Voksenforløbet.</p> <p>I lighed med ledelsen vurderer medarbejderne at de unge er trygge, eftersom de har ønsket at tale med tilsynet.</p>
Unge	<p>De unge fortæller samstemmende om procedurerne ved indskrivning og den daglige struktur på afdelingen. Ved indskrivning kommer de unge oftest med politiet. De modtages af personalet og klædes om til badekåbe, deres tøj bliver sendt til vask, og de får udleveret sportstøj, arbejdstøj mv. De første dage opholder de sig på værelset med kontakt til personalet, hvorefter de sluses ud i fællesskabet fx gennem deltagelse i "tjans". De unge får udleveret en seddel med de vigtigste informationer om afdelingen. En ung udtrykker at afdelingen ser mere "voldsom ud" udefra, end når man er inde, hvor indretningen af værelserne er mere almindelig.</p> <p>Dagligdagen er struktureret med faste tidspunkter for at stå op, måltider, skole og værksted, aktiviteter og tid på eget værelse under personalets overlap. Aktiviteterne kan bestå af sport, spil osv. og være selvvalgte eller fri fælles aktiviteter. Der er indlagt (ryge)pauser i løbet af dagen og mulighed for at aftale daglig telefontid eller besøg for de unge under hensyntagen til besøgs- og brevkontrol eller andre restriktioner. De unge har "tjans" på skift, hvor de deltager i madlavning og rengøring.</p> <p>Nogle unge finder dagene ensformige med de samme aktiviteter hver</p>

Faglig indsats

dag. Det er ikke obligatorisk at deltage i sportsaktiviteter om eftermiddagen, men de unge fortæller at såfremt de ikke deltager, har de "meldt sig ud af fællesskabet" og kan ikke være med i fællesskabet i aftentimerne, men må opholde sig på værelset. (Note 9)

Om morgenen og efter overlap om eftermiddagen skal de unge "ringe og melde sig klar", før de forlader værelset. Nogle af de unge oplever, at der er forskel på, hvor stramt de voksne holder på strukturen. Nogle voksne kan, som reaktion på at den unge ikke har ringet sig klar rettidigt, beslutte at den unge må blive på værelset, mens andre trækker den unge i bonus (lommepege), men tillader at den unge kommer ud fra værelset og er med i fællesskabet. De unge har oplevet at der kan gå længere tid end fastsat i strukturen, således at de først kommer ud fra værelserne kl. 15.30 eller senere end det fastsatte tidspunkt kl. 15. De unge refererer til en episode på en helligdag, hvor der var to medarbejdere tilstede, og de unge opholdt sig på deres værelser hele dagen, mens medarbejderne angiveligt så TV og spillede X-box. (Note 10)

De unge har forskellige erfaringer med Voksenforløb og Time-Out enten fra deres nuværende ophold på Dalstrup Nord, fra andre afdelinger eller tidligere ophold. Nogle af de unge er sjældent eller aldrig i Time-Out eller Voksenforløb, mens andre har været det flere gange. Ifølge de unge kan Time-Out vare fra 2 timer og indtil næste dag, mens Voksenforløb gerne strækker sig over flere dage. Under Time-Out opholder de unge sig på værelset, mens de under Voksenforløbet kan deltage delvist i fællesskabet og i skole/værkstedet. De kan indtage deres mad på værelset på paptallerkener og med plastikbestik, og maden kan være kold. (Note 11)

De unge ved ikke helt præcist, hvad der udløser en Time-Out eller et Voksenforløb. Time-Out kan udløses, hvis der er ved at opstå tumult, eller hvis de unge taler grimt til hinanden eller til personalet. Voksenforløb kan starte på samme måde. Nogle har været i Voksenforløb i forlængelse af en magtanvendelse, eller når de har vist reaktioner i form af vrede fx efter et retsmøde eller kontakt med familien. Nogle af de unge oplever, at iværksættelse af Voksenforløb og Time-Out er afhængig af hvilke voksne, der er på arbejde. De har en oplevelse af at nogle voksne leder efter fejl, fx hvis de ikke behersker sproget, samt udtrykker at nogle voksne har en "kort lunte". De unge ved at ledelsen skal orienteres ved iværksættelse af et forløb.

Generelt kan de unge ikke svare på, hvad formålet med Voksenforløb er, hvor længe de varer, og hvordan de ophører igen. En af de unge mener, at Voksenforløb iværksættes for at "knække de unge og tvinge dem til at samarbejde". De unge synes ikke de lærer meget af forløbene. En ung har oplevet et forløb, som efter hans opfattelse blev iværksat som en straf, da han havde brudt et forbud, og hans læring var, at han ikke skal i Voksenforløb igen. De unge får ikke en skriftlig kontrakt om baggrunden for forløbet, men de får en forklaring på hvorfor Voksenforløbet bliver iværksat.

Nogle af de unge vil hellere tale med de voksne end være i Time-Out på værelset, mens andre gerne vil lades i fred. De unge er i tvivl om kriterierne for at komme ud af forløbet igen, men mener at de bl.a. skal over-

Faglig indsats	
	<p>holde ringetiderne, ikke ringe unødigt meget, ikke spille høj musik eller larme samt vise at de gerne vil være med i fællesskabet igen.</p> <p>De unge har en fornemmelse af at Voksenforløb eller Time-Out på værelset også er afhængig af, om de voksne har tid til at være sammen med dem, om der er nok på arbejde, og tillige at forløbene kan anvendes, hvis de voksne fx ønsker at adskille to unge.</p>

Magt og magtanvendelser	
Ledelse	<p>Dørene til de unges værelser låses om natten og låses op kl. 7 om morgenen på hverdage og kl. 9 i weekender og helligdage. De unge har en ringeklokke, hvormed de kan tilkalde en medarbejder. Værelsesdørene er ikke aflåste i dag- og aftentimerne, heller ikke når de unge skal opholde sig på værelset i perioder, fx under overlap, Voksenforløb eller Time-Out. Ledelsen er undersøgende i forhold til at de unge har oplyst til OPCAT-enheden, at de opholdt sig på værelserne en dag fra morgen til midt eftermiddag med den begrundelse, at der manglede en medarbejder.</p> <p>Der forekommer magtanvendelser på Dalstrup Nord, hvor der er registreret to i 2011 indtil medio maj, hvoraf den ene var i nødværge. Kravsituationer kan ifølge forstanderen udløse en magtanvendelse. Medarbejderne oplyser fx den unge om, at han skal gå på værelset, og hvis ikke han gør det selv, så kan de "hjælpe ham", hvilket underforstået vil være at føre ham på værelset.</p> <p>Forstanderen anerkender i høringsprocessen, at han i dialog med tilsynsteamet, har brugt betegnelsen at "hjælpe de unge". Konteksten bestående af en dialog mellem ledelse og tilsynsteam er ifølge forstanderen ikke identisk med den pædagogiske kontekst, hvor medarbejdere som udgangspunkt vil være konkrete og oplyse, at den unge vil blive ført, hvis han ikke går selv, og fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt. Det er således ledelsens vurdering, at medarbejderne generelt er meget tydelige, præcise og konkrete i deres ordvalg i sådanne situationer.</p> <p>Under ledelsesinterviewet oplyses at de unge informeres grundigt om deres klageadgang, herunder også vedrørende afgørelser i forbindelse med magtanvendelser. Forstanderen oplyser i høringsfasen at der ikke har været klager, som er behandlet af Region Midtjylland i medfør af § 46 i magtanvendelsesbekendtgørelsen.</p> <p>Det bemærkes, at Dalstrup Nord har været lukket i en periode af 2011 på grund af lav belægning på Grenen.</p>
Medarbejdere	<p>Medarbejderne er bekendte med reglerne for magtanvendelser og mindsteindgrebsprincippet. Der forekommer få magtanvendelser, og det er yderst sjældent at en ung slår en medarbejder, hvilket medarbejderne tilskriver at de er grænsefaste overfor de unge.</p> <p>Medarbejderne oplyser at når de "stiller tre medarbejdere op" kan det</p>

Magt og magtanvendelser	
	<p>fremtræde som en magtdemonstration, men det virker konflikt-dæmpende og forebygger egentlige magtanvendelser. Samtidig skærmes sårbare unge, og medarbejderne støtter hinanden.</p> <p>Medarbejderne kan med udgangspunkt i konkrete eksempler identificere alternativer til magtanvendelser, fx at komme tilbage 10 minutter senere, eller lægge hånden på en ungs bryst og sige, at han er for tæt på medarbejderen.</p>
Unge	<p>Kun en af de unge har været del af en magtanvendelse/nødværgesituation under nuværende ophold på Dalstrup Nord.</p> <p>De unge fortæller at de opfører sig så pænt, at magt ikke kommer på tale, eller at de ignorerer de voksne og følger "reglerne".</p> <p>I et tilfælde har en ung oplevet at han var tæt på en magtanvendelse efter en diskussion med en medarbejder, men da tre medarbejdere kom tilstede, valgte den unge at gå på værelset. De unge ved fra tidligere ophold og episoder, at de skal have mulighed for at udtale sig, samt at de kan klage efter en magtanvendelse.</p> <p>De unge beskriver flere tilfælde, hvor de oplever at personalet "presser de unge psykisk" og demonstrerer magt, fx ved uro eller diskussioner, hvor der hurtigt kommer tre voksne til stede. Det kan også være ved påbegyndelse af en Time-Out eller et Voksenforløb, hvor de unge skal gå på værelset, og personalet siger: "Skal vi hjælpe dig - eller går du selv". De unge har oplevet at de, hvis de fx ikke ønsker at deltage i mere sport, skal opholde sig på værelset, og de voksne frakobler antenneforbindelsen, så de ikke kan se TV.</p> <p>Flere af de unge fortæller at de har svært ved at komme til orde sammen med de voksne; at de nogle gange ikke kan udtrykke, hvad de har på hjerte, bl.a. fordi de har sproglige vanskeligheder, og fordi de voksne stopper diskussioner med det samme. De unge føler at de bare skal indordne sig.</p> <p>De unge oplever at personalet er forskelligt, og at nogle voksne demonstrerer mere magt end andre. Nogle er mere imødekommende og vil gerne tale og diskutere med de unge. De unge oplever det anderledes på værkstedet, hvor de voksne ikke bestemmer så meget, og de unge føler at de kan stole på de voksne på værkstedet og betro sig til dem. Derfor opleves værkstedet som et frirum.</p>

Bemærkninger i høringsfasen til de unges udsagn	
Ledelse	Note 1: Den pædagogiske tilgang på Grenen er kendetegnet ved en aktivtetsorienteret og struktureret tilgang. Denne tilgang betyder, at de anbragte børn og unge i løbet af de vågne timer deltager i diverse planlagte aktiviteter, som er undervisning i skolen eller på værkstedet eller en planlagt fritidsaktivitet. Det er en del af kulturen på Grenen, ligesom i

Bemærkninger i høringsfasen til de unges udsagn

folkeskolen, at en given planlagt undervisningsaktivitet eller anden aktivitet ikke bare forlades af en elev, og at eleven og læren eller barnet/unge og den pædagogiske medarbejder har en kort dialog herom, hvis den unge skal på toilettet.

På baggrund af OPCAT-enhedens besøg er formålet blevet skriftligt præciseret, at tissekolber er en mulighed som de unge selv kan til- eller fravælge som en del af værelsesinventaret og som alene er tiltænkt, som en mulighed de unge selv kan til- eller fravælge om natten. Under overlap er der stilletime/lektietid, hvor de unge opholder sig alene på eget værelse. Under overlap og stilletime/lektietid er der brug for, at formålene med disse aktiviteter ikke forstyrres unødigt, fx at de unge ikke suser ind og ud af deres værelser, og at et vidensdelende overlap ikke forstyrres unødigt, hvorfor de unge bedes om kontakte medarbejderne i forbindelse med toiletbesøg.

Note 2: Ledelsen oplyser at en del af Grenens socialpædagogiske bistand og omsorg for de unge er, at de unge afskæres fra at dyrke en kriminel eller gryende kriminel identitet, hvorfor kriminalitetsforherligende udsagn, symboler eller udtryk ikke er tilladt i Grenens behandlingsmiljø.

Note 3: I et pædagogisk miljø med en høj medarbejdernormering vil der selvfølgelig være en vis form for forskellighed mellem de pædagogiske medarbejdere. Spørgsmålet er om variationen af stemning er unødigt stor eller passende i forhold til den omsorg, Grenen skal yde over for de anbragte børn og unge? Det skal efter ledelsens vurdering vurderes konkret, løbende og indgå i den daglige refleksion og faglige diskurs på afdelingen. Overlap, planlægningsmøder, tiden fra kl. 22:30 til 23:00 er tidsrum som netop tjener til at koordinere forståelse, yde kollegial supervision, videndele, reflektere, planlægge m.v. for blandt andet at sikre en, af de unge oplevet, rød tråd i behandlingsmiljøet og forebygge vilkårlig pædagogisk behandling.

Note 4: Ledelsen bekræfter de nye telefontider, som oplyst af den unge. Ledelsen oplyser at der er mulighed for daglige besøg jf. liste over besøgstider, som tilsynet er bekendt med.

Note 5: Alle unge har deres egen PC på Grenen, hvilket er uændret fra før ombudsmandens besøg. De kan nu tilkobles internet i køkkenet under sådanne rammesatte aktiviteter jf. beskrivelse af "unges adgang til internet", som er tilsynet bekendt. Hensynet til at sikre gennemførelsen af kendelser om besøgs- og brevkontrol er, efter ledelsens vurdering, uforenelig med telefon på eget værelse.

Eksisterende besøgsrum rummer mulighed for samvær med kæresten under besøg. For at øge de unges mulighed for seksuel samvær med kæresten vil det eksisterende besøgsrum på Nord blive indrettet på en anden måde, herunder med et andet møblement.

Note 10: Ledelsen har undersøgt den omtalte episode, hvilket har givet anledning til overvejelser om personalemæssige konsekvenser. Ledelsen understreger, at de unge ikke opholdt sig på deres værelser hele dagen, men at episoden vedrørte tidsrummet kl. 9:00 - 15:00.

Bemærkninger i høringsfasen til de unges udsagn	
	<p>Note 11: Paptallerken og plastikbestik kan anvendes, hvis en ung har truet med vold, og det skønnes sikkerhedsmæssigt nødvendigt med en sådan beskyttelsesforanstaltning. Maden må ikke serveres kold, hvis den skal være varm.</p>
Medarbejdere	<p>Note 6: En medarbejder oplyser at der har været en episode, hvor en ung i et voksenforløb ikke talte ordentligt til medarbejderne, som gentagne gange bad ham om dette, herunder når han skulle på toiletbesøg. Men ingen unge bliver nægtet at gå på toilettet, hverken dag, aften eller nat.</p> <p>Note 7: En medarbejder oplyser i høringsfasen at de unge altid har mulighed for at ringe til advokat, sagsbehandler, kontaktperson, politi, bank osv. uden hensyntagen til telefontiden.</p> <p>Note 8: Det genkender medarbejderen ikke som en sædvanlig konsekvens af at vælge en aktivitet fra. Aktiviteter er hjørnestenen i pædagogikken på Grenen, men hvis en ung er syg eller skadet, kan denne frit sidde over.</p> <p>Note 9: En medarbejder kan ikke genkende at de unge per automatik udelukkes fra fællesskabet om aftenen, hvis de ikke medvirker i fælles aktiviteter om eftermiddagen.</p>